

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/157/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712203050
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1712203050.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: Z. C., nar. X.XX.XXXX, E.. B. XX, C., zastúpená: advokátska kancelária Geško, Hulín a partneri s.r.o., Velehradská 33, Bratislava, IČO: 35 922 907 proti odporkyňi: Z.. G. C., nar. X.XX.XXXX, M. X, C., zastúpená: Mgr. Ľuboš Jurčo, advokát, Pribinova 25, Bratislava, o vrátenie daru, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok, č.k. 8C 47/2012-103 zo dňa 20.1.2014, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Pezinok č.k. 8C 47/2012-103 zo dňa 20.1.2014 v napadnutej časti výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Pezinok uznesením č.k. 8C 47/2012-103 zo dňa 20.1.2014 konanie vo veci o vrátenie daru zastavil a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporkyňi trovy konania vo výške 831,34 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia ako trovy právneho zastúpenia. V odôvodnení súd uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 21.2.2012 domáhala voči odporkyňi vrátenia daru a písomným podaním zo dňa 20.11.2013 zobrala návrh na začatie konania v celom rozsahu späť so súhlasom odporkyne, ktorá svoj súhlas so späťvzatím návrhu vyjadrila písomným podaním zo dňa 6.12.2013. Okresný súd Pezinok konanie vo veci zastavil podľa § 96 O.s.p. z dôvodu, že navrhovateľka zobrala späť návrh na začatie konania a odporkyňa so späťvzatím návrhu súhlasila. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a vyslovil názor, že navrhovateľka je povinná nahradiť trovy konania odporkyňi z dôvodu, že konanie bolo zastavené z dôvodu procesného úkonu navrhovateľky. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka v podaní zo dňa 20.11.2013 uviedla, že odporkyňa ako dlžníčka uzatvorila dňa 4.5.2010 s Č. X. C., B..K.. ako veriteľom zmluvu o poskytnutí úveru. Pohľadávka veriteľa bola zabezpečená záložným právom k predmetnej nehnuteľnosti. Z dôvodu, že odporkyňa si neplnila svoj záväzok riadne a včas pristúpila Č. X. C., B..K.. k výkonu záložného práva dražbou postupom podľa § 151 Občianskeho zákonníka nadobudla P.. R. S. dňa 18.9.2013 právne postavenie Č. X. C., B..K.. a následne oznámila dlžníkovi zmenu spôsobu výkonu záložného práva a to priamym predajom. P.. R. S. v mene žalobcu uzavrela s Q. S. kúpnu zmluvu, na základe ktorej sa Q. S.Č. stal novým vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Navrhovateľka z dôvodu, že odporkyňa už nie je vlastníčkou nehnuteľností zobrala návrh na vrátenie daru v celom rozsahu späť. V prejednávanej veci sa súd nestotožnil s názorom navrhovateľky, že pre správanie sa odporkyne zobrala návrh späť a preto je odporkyňa povinná nahradiť trovy navrhovateľke. Okresný súd pripustil, že odporkyňa si neplnila záväzky z úverovej zmluvy v dôsledku čoho veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva, avšak vo výkone záložného práva sa pokračovalo aj v dôsledku správania sa tretej osoby (dcéry navrhovateľky a sestry odporkyne), ktorá vstúpila do pozície pôvodného veriteľa. Okresný súd zdôraznil, že zmena v osobe odporcu nezakladá dôvod na späťvzatie žaloby o vrátenie daru. Z uvedených dôvodov súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. o trovách konania tak, že navrhovateľka je povinná nahradiť trovy konania odporkyňi v zmysle vyčíslenia zo dňa 6.12.2013 z celkovej hodnoty nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom vo výške 16.193,68 eur za 3 úkony právnej služby vyčíslené podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala napadnuté uznesenie okresného súdu zmeniť vo výroku o náhrade trov konania, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľka odvolanie podala z dôvodu § 205 ods. 2 písm. a/, f/ O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. V odvolaní navrhovateľka tvrdila, že skutočnosť, či si odporkyňa plnila svoj záväzok z úverovej zmluvy voči Č., B..K.. a splácala alebo nesplácala poskytnutý úver a ani skutočnosť, či a z akého dôvodu, prípadne s akou osobou sa pokračovalo vo výkone záložného práva nie je predmetom tohto sporu a preto je to pre výsledok sporu irelevantné. Opätovne poukázala na to, že pre správanie odporkyne bola navrhovateľka nútená vziať svoj návrh voči nej v celom rozsahu späť. Navrhovateľka tvrdila, že prvostupňový súd nesprávne právne vec posúdil z dôvodu, že vzhľadom na zistené skutočnosti, z ktorých vychádzal pri odôvodnení rozhodnutia je zrejmé, že v danom prípade vlastníkom nehnuteľnosti už nie je odporkyňa, ale Q. S. a teda odporkyňa nie je ďalej vecne legitimovaná vystupovať ako účastník konania na strane odporcu. Ako dôkaz poukázala na výpis z LV č. XXXX ku dňu podania späťvzatia návrhu. V odvolaní navrhovateľka zdôraznila, že návrh na začatie konania zobrala v celom rozsahu späť a navrhla konanie zastaviť z dôvodu, že odporkyňa nie je vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy a ktorej vrátenia a vydania sa navrhovateľka v pôvodnom konaní domáhala. Preto odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu nie je podľa názoru navrhovateľky pre účastníkov konania dostatočne určité, čo spôsobuje jeho absolútnu nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Navrhovateľke nie je zrejmé, akého konkrétneho konania sa dopustila, resp. akým spôsobom bolo z jej strany zapríčinené, že konanie sa muselo zastaviť a teda z akého dôvodu súd rozhodol tak, že ju zaviazal na zaplatenie trov právneho zastúpenia odporkyne. Nestotožnila sa s názorom okresného súdu a tvrdila, že zobrala návrh späť iba z dôvodu na strane odporkyne, keďže jej spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom daru, ktorej vrátenia sa v tomto konaní domáhala, zanikol a teda ona má nárok na priznanie náhrady trov konania. Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zrušenie napadnutého výroku rozhodnutia okresného súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o náhrade trov konania.

Na súdne konanie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania sa vzťahuje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (III. ÚS 145/02), preto na súdne konanie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania sa tiež musí vzťahovať základné právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárok a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy musí byť požiadavka riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia súdu jednou zo základných podmienok ústavne súladného rozhodnutia. Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavuje predovšetkým princíp riadneho a spravodlivého procesu, ako to vyplýva z čl. 46 ods. 1 Ústavy. Jedným z týchto princípov vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní predstavujúcich súčasť práva na riadny proces a pojmu právneho štátu je aj povinnosť súdov svoje rozsudky odôvodniť a to spôsobom zakotveným v § 157 ods. 2 O.s.p. aj v časti o náhrade trov konania (Nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 444/01). Z odôvodnenia rozsudku musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej (Nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 94/97). Jednou z hlavných zásad, z ktorých vychádza Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach o náhrade trov konania je zásada zodpovednosti za výsledok.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je vrátenie daru a v danej veci navrhovateľka podala proti odporkyňi predmetný návrh, ktorým sa domáha vrátenia daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia vzniká právo darcu domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. K zániku darovacieho vzťahu podľa § 630 Občianskeho zákonníka dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojim správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Ak darca uplatní toto právo, právny vzťah z darovania zanikne okamihom, kedy dôjde prejav jeho vôle obdarovanému. Týmto okamihom sa obnoví pôvodný právny vzťah a obdarovanému vznikne povinnosť vydať predmet daru darcovi. V prípade zániku darovania jednostranným právnym úkonom darcu obdarovaný je povinný vrátiť darcovi všetko, čo od neho na základe darovacej zmluvy prijal. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak predmet daru už nemá, musí poskytnúť darcovi peňažnú náhradu.

V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na dôvod späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľky, ktorá zobrala návrh späť z dôvodu, že odporkyňa už nie je vlastníčkou nehnuteľnosti. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že zmena v osobe odporcu nezakladá dôvod na späťvzatie žaloby o vrátenie daru a preto s poukazom na zásadu vyplývajúcu z uvedeného ustanovenia, že ak predmet daru obdarovaný už nemá, musí poskytnúť darcovi peňažnú náhradu, v tej súvislosti je potom potrebné, aby súd vyriešil otázku zo strany navrhovateľky a jej námietku, že rozhodnutie súdu nie je pre účastníkov konania dostatočne určité, čo spôsobuje jeho absolútnu nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť.

Odvolací súd zastáva názor zhodný s námietkami v podanom odvolaní, že skutočnosť, či odporkyňa plnila svoj záväzok z úverovej zmluvy voči Č., B..K. a splácala, alebo nesplácala poskytnutý úver a ani skutočnosť, či a z akého dôvodu, prípadne akou osobou sa pokračovalo vo výkone záložného práva, nie je predmetom sporu a je to pre výsledok sporu irelevantné. Preto ako uviedol odvolací súd už vyššie, v prípade zániku darovania jednostranným právnym úkonom darcu, obdarovaný je povinný vrátiť darcovi všetko, čo od neho na základe darovacej zmluvy prijal a hlavne, ak predmet daru už nemá, musí poskytnúť darcovi peňažnú náhradu. Navrhovateľka preto v podanom odvolaní dôvodne namietala, že súd sa nemal zaoberať pri rozhodovaní o trovách konania tým, či odporkyňa splnila svoj záväzok z úverovej zmluvy a či splácala alebo nesplácala poskytnutý úver a či a z akého dôvodu, prípadne s akou osobou sa pokračovalo vo výkone záložného práva, ktorá námietka zo strany navrhovateľky bola dôvodná a s touto sa stotožňuje aj odvolací súd, že tieto skutočnosti sú pre výsledok sporu irelevantné a najmä pokiaľ bolo konanie vo veci zastavené, súd sa už dôvodnosťou návrhu navrhovateľky nemôže zaoberať.

S prihliadnutím na uvedené, bola preto dôvodná námietka navrhovateľky v podanom odvolaní, že prvostupňový súd nesprávne právne vec posúdil a tiež, že rozhodnutie tohto súdu je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Vychádzajúc z uvedeného, že obdarovaný je povinný vrátiť darcovi všetko, čo od neho na základe darovacej zmluvy prijal, a ak predmet daru už nemá, musí poskytnúť darcovi peňažnú náhradu, nemožno prisvedčiť tvrdeniu navrhovateľky, že pokiaľ odporkyňa už nie je vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy a ktorej vrátenia sa navrhovateľka v konaní domáhala, je to dôvod na to, aby odporkyňa zaplatila navrhovateľke trovy konania. Takýto záver vzhľadom na uvedené, nie je možné prijať.

S prihliadnutím na uvedené, odvolací súd sa stotožnil s námietkou navrhovateľky v podanom odvolaní, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu nie je pre účastníkov konania dostatočne určité, čo spôsobuje jeho absolútnu nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť.

Odvolací súd preto uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/, f/ O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.